

Peqqinnissaq pillugu ataatsimiititaliarsuup sulinissaanut tunngavissiamik UPA2020-mut siunnersuummik saqqummiusseqqullugit Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik aalajangiiffigisassatut siunnersuut. Ataatsimiititaliarsuaq peqqinnissaqarfimmi ataatsimut isigalugu pitsanngorsaatisannik inassuseqaasiussaaq, tassunga ilanngullugit sulisussarsiortarneq, sulisut sulisoriinnarnissat kiisalu Danmarkimik nunanillu allanik suleqateqarneq. Inassuteqaatit peqqinnissaqarfimmi aaqqissuusseqqinnissamut Inatsisartut politikikkut tunngavigissavaat. Minnerpaamik peqqinnissamik suliaqartut kattuffii aamma soqutisaqartut Kalaallit Nunaanni peqqinnissaqarfissaqarfimmi suliaqarnermik ilisimasaqartut ataatsimiititaliarsuarmi sinniisoqassapput.

(Inatsisartunut ilaasortaq Tillie Martinussen, Suleqatigiissitsisut)

Akissutitut allakkiaq

(Peqqissutsimut, Isumaginninnermut Inatsisinillu Atuutsitsinnermut Naalakkersuisut)

Siunnersuummut soqutigintumut Naalakkersuisut qujapput.

Naalakkersuisut isumaqatigaat Peqqinnissaqarfiup iluani peqqinnissakkut pilersaarusiornerup aaqqissuuteqqinnera pisariaqartoq. Peqqinnissaqarfimmi sulianik naammassinninnerup ineriartorne-ra aamma isumalluutitigut unamminartut politikikkut isummerfigineqarnissaat pisariaqarpoq. Taamaattumik Naalakkersuisut peqqinnissakkut pilersaarusiornerup aaqqissuuteqqinnissaa aallartereerpaat. Suliap tamatuma inerneru UPA2020-mi agguanneqassaaq.

Peqqinnissaqarfimmut tunngaviusumik isumaqatigiissummik nutaamik suliaqarnissaq nutarterinermi siunertarineqarpoq. Tamatuma saniatigut allakkiaq *“Peqqinnissaqarfiup qitiusumik immikkoortuini sullissineq”* ullutsinnut naleqqussarumallugu nutarsarneqaleruttorpoq. Sulisussarsiornermi atorfeqartitsinnarnermilu, pingaartumik isorliunerusuni, unammillernartut sulinermi ilaatinneqassapputtaaq. Matumani suliaqarnermi Naalakkersuisut siunissami peqqinnissakkut sullissinerup naammaginartumik isumagineqarnissaa aamma aningaasat sapinngisamik innuttaasut peqqinnerulernissaanut atorneqarnissaat kissaatigaat. Taamaattumillu sunniutinik uuttortaanerit peqqinnissaqarfiup pilersaarusiorneranut ilanngunneqassapput. Peqqinnissakkut pilersaarusiornermut tunngavissiap aaqqissuunnerani Naalakkersuisut susassare-qatigiit politikerillu suliaq aallartissimalersaq pillugu oqaloqatigiinnissamut qaaqqusiniarput, taamatuttaaq ilissi Inatsisartut isumasioqatigiinnissamut suleqataanissassinnut qaaqqusaavusi, peqqinnissaqarfimmullu ataatsimoorluta naatsorsuutivut ilaatigut oqaloqatigiissutigineqassallutik.

Danmarkimik nunanillu allanik suleqateqarnissamik siunnersuummut tunngatillugu oqaatigine-qassaaq napparsimasunik katsorsaaneq pillugu Danmarki Islandilu annertuumik suleqatigineqareer-mata. Tamanna pisarpoq napparsimasut napparsimmavinnut katsorsartikkiartorlugit aallartinneqartarnerisigut imaluunniit Rigshospitalimi nakorsat qarasaasiakkut nakorsartitsinikkut katsorsaasarnerisigut. Nalunaarsukkani, katsorsaanernut akiligassiissutigineqartut tunngavigalugit takuneqarsinnaavoq 2017-imi 2018-imilu agguaqatigiissillugu kalaallit napparsimasut 949-t

Rigshospitalimi katsorsarneqartut. Tamatuma saniatigut napparsimasut ikinnerit Danmarkimi napparsimmavinni allani, assersuutigalugu Aarhusimi Retspsykiatrisk Afdelingimi, katsorsartipput.

Naalackersuisut qanittumi danskit naalackersuisui suleqatigiinnerup annertusinissaanik periarfis-sanik eqqartueqatigaat. Tamanna aggustimi Danmarkimi peqqissutsimut ministeri ataatsimeeqatiginerani pivoq. Peqqinnissaqarfitsinni sulisussarsiordermi unammilligassatta ikiorserneqarnissaat annertunerusumik suleqatigiinnissap siunertaraa.

Danmarkimik suleqateqarnermut assersuutissat aamma ilagaat Fast trackimik aaqqissuussineq pillugu isumaqatigiissutigineqartussa, taanna atorlugu nunanit allanit sulisussarsiordertoqassatillugu sulianik pilertornerusumik suliarineqartarnissaat qulakkeerneqassalluni.

Peqqinnissakkut inatsisit Naalackersuisut suliassat ukkatarisaasa ilagaat. Peqqinnissaqarfik peqqinnissaqarfiullu sullissisarnera pillugit inatsisit 1997-imeersuupput nutarterneqartariaqarlutillu. Taamaattumik naammagittaalliuuteqartarnermut taarsiissuteqartarnermullu inatsisip nutarterneqarnissaa sulissutigineqarpoq, taannalu UPA 2020-mi saqqummiunneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq. Tamatuma kingorna pilersaarutigineqarpoq peqqissutsikkut sullissisut akuersissuteqartarnerat pillugu inatsit nutaaq sulissutigineqassasoq.

Taamaasillutik Naalackersuisut peqqinnissaqarfimmi peqqinnissakkut pilersaarusiorderup aaqqissuunneqarnissaa aallartereerpaat. Suliaq tamanna peqqinnissaq pillugu ataatsimiititaliarsuarmi sulianik nalilersuinermut atorneqarsinnaassaaq, taamaaliornikkut peqqinnissaq pillugu ataatsimiititaliarsuarmut suliakkiissutissatut siunnersuummik saqqummiussisoqarsinnaassalluni. Taassuma saniatigut peqqissutsimut inatsisit arlallit nutarsarneqarput.

Taamatut oqaaseqarluta siunnersuut allannguutissamik imaattumik siunnersuummik ilaatigut akuerineqassasoq inassutigineqarpoq:

Peqqinnissaq pillugu ataatsimiititaliarsuup sulinissaanut tunngavissiamik UPA2020-mut siunnersuummik saqqummiusseqqullugit Naalackersuisut peqquneqarnissaannik aalajangiiffigisassatut siunnersuut. Ataatsimiititaliarsuaq peqqinnissaqarfimmi ataatsimut isigalugu pitsanngorsaattissanik inassuteqaasiussaaq, tassunga ilanngullugit sulisussarsiorderneq aamma sulisut sulisoriinnarnissaat. Suliamut attuumassutilimmik soqutigisaqartut ilaatinneqarneratigut ataatsimiititaliarsuarmi sulineq Kalaallit Nunaanni Peqqinnissaqarfimmi peqqinnissakkut pilersaarusiorderup aaqqissuunneqarneranik aallaveqassaaq. Innersuussutit Inatsisartut politikkiliornerannut tunngavigineqassapput.